



**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎN C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Piotr Prisacari,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Piotr Prisacari împotriva Societății de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” SA, intervenient accesoriu Iuri Onofrei cu privire la stabilirea despăgubirii de asigurare, încasarea despăgubirii suplimentare și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 22 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți

(Dosarul nr. 2ra-1069/23

NR. PIGD 2-21065441-01-2ra-31072023)

Recurs declarat până la 01 septembrie 2023, temeiurile nu se încadrează în art. 432 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă. Recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Judecătoria Bălți, sediul Central, jud. – N. Costăș
Curtea de Apel Bălți, jud. – S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă

11 decembrie 2025

Textul corespunde originalului

**Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de
Piotr Prisacari,**

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Oxana Parfeni, *Președinte,*

Gheorghe Stratulat,

Ion Munteanu, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 29 aprilie 2021, prin intermediul oficiului postal, Piotr Prisacari a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” SA, (f. d. 3-5, 26, vol. I), concretizată ulterior, cu privire la stabilirea despăgubirii de asigurare, încasarea despăgubirii suplimentare și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 117, vol. I).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul Piotr Prisacari, a indicat că este proprietarul automobilului Skoda Superb, anul fabricării 2017, cu nr. de înmatriculare XXXXX, aflat pe garanție pe o perioadă de 4 ani sau 100 000 km. La data de 21 ianuarie 2021 la sens giratoriu Rîșcani, s-a produs un accident rutier în care au fost implicate automobilul de model „Mercedes Sprinter”, nr. de înmatriculare XXXXX, condus de către Iuri Onofrei și automobilul de model „Skoda Superb”, nr. de înmatriculare XXXXX, condus de reclamant, evenimentul fiind cercetat de către colaboratorii de poliție Bălți care au întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05166843 din 22 ianuarie 2021, prin care s-a stabilit culpa exclusivă a lui Iuri Onofrei, care a fost sancționat cu pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 24 unități convenționale (1 200 de lei) și 6 puncte de penalizare, concomitent, fiind stabilit că contravenientul Iuri Onofrei poseda la momentul producerii accidentului de circulație, poliță de asigurare RCA nr.5813196 eliberată de către SAR „Moldcargo” SA.

3. A menționat că, producerea accidentului de circulație a fost declarat la compania de asigurare SAR „Moldcargo” SA, ca rezultat fiind deschis dosarul de daune nr. 0105RCA din 04 februarie 2021, compania respectivă solicitând expertului independent SRL „Expert Auto Plus” evaluarea pagubei pricinuite automobilului Skoda Superb, n/î XXXXX. Astfel, conform Raportului de evaluare a pagubei nr. 574/02A, valoarea prejudiciului cauzat prin deteriorarea automobilului menționat constituie 35 265 de lei, prin scrisoarea nr. 0521 din 22 martie 2021, SAR „Moldcargo” SA informând reclamantul despre finisarea dosarului de daune cu prezentarea spre semnare

a Acordului din 24 martie 2021 privind stabilirea despăgubirii de asigurare, iar prin răspunsul din 24 martie 2021 reclamantul a comunicat pîrîtului SAR „Moldcargo” SA despre faptul că, nu acceptă despăgubirea de asigurare indicată de aceștia în sumă de 35 265,81 de lei, deoarece suma respectivă nu reflectă despăgubirea reală a pagubei cauzate, și a returnat un exemplar al acordului semnat cu remarca „nu sunt de acord cu suma despăgubirii”.

4. A mai indicat că SAR „Moldcargo” SA nu i-a prezentat lui Piotr Prisacari dosarul de daune și Raportul de evaluare la care se face trimitere în scrisori, iar costul reparației automobilului avariat Skoda Superb, n/î XXXXX consideră că consituie 56 351 de lei, potrivit contului de plată prezentat de către DAAC Hermes Bălți.

5. A precizat că, reparația automobilului avariat SKODA Superb, n/î XXXXX, putea să aibă loc doar la centrul de deservire de specialitate SA „DAAC Hermes”, din momentul în care garanția Skoda nu era expirată - automobilul la momentul accidentului nu avea 4 ani și 100 000 km parcurși. Totodată, a indicat că potrivit Procesului-verbal de constatare a pagubelor din 27 ianuarie 2021 întocmit de către reprezentantul SAR „Moldcargo” SA, cu participarea reclamantului și a lui Iuri Onofrei, s-a examinat automobilul avariat Skoda Superb, n/î XXXXX, aflat pe teritoriul DAAC Hermes, fiind stabilite deteriorările și soluțiile tehnice - majoritatea pieselor avariate fiind dispuse spre înlocuire.

6. A considerat că din conținutul procesului-verbal menționat și contul de plată prezentat de către SA „DAAC Hermes”, este evident că au fost înlocuite piesele avariate indicate în procesul-verbal în comun cu reprezentantul SAR „Moldcargo” SA și careva piese/lucrări suplimentare urmează a fi identificate de comun acord cu persoanele cointeresate în cadrul efectuării reparației.

7. La fel, reclamantul a considerat că valoarea pagubei suportate prin avariarea mijlocului de transport în urma accidentului rutier din 21 ianuarie 2021 este reală, constituită din costul pieselor înlocuite de facto și costul lucrului, și este justificată prin contul de plată eliberat de SAR „Moldcargo” SA.

8. În drept, reclamantul și-a întemeiat pretențiile în temeiul art. 23 alin. (2)-(4), 28 alin. (2) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la

asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, art. 94, 96, 166-167 din Codul de procedură civilă.

9. Reclamantul Piotr Prisacari a solicitat stabilirea despăgubirii în urma avarierii mijlocului de transport Skoda Superb n/î XXXXX în accidentul rutier din 22 ianuarie 2021 în sumă de 56 351 de lei, încasarea din contul pîrîtului a prejudiciului material în mărime de 21 085,19 de lei și a cheltuielilor de judecată.

10. Ulterior, reclamantul Piotr Prisacari și-a concretizat cerințele solicitând stabilirea despăgubirii în urma avarierii mijlocului de transport Skoda Superb n/î XXXXX în accidentul rutier din 22 ianuarie 2021 în sumă de 78 677, 16 de lei, încasarea din contul pîrîtului a prejudiciului material în sumă de 43 411,35 de lei a cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizei în sumă de 1 500 de lei, taxa de stat precum și pentru asistența juridică (f. d. 117-118, vol. I).

11. Prin încheierea din 03 august 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central, în conformitate cu art. 67 din Codul de procedură civilă, la cererea reprezentantului SAR „Moldcargo” SA, a fost atras în calitate de intervenient accesoriu Iuri Onofrei (f. d. 38-38-verso, vol. I).

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

12. Prin hotărârea din 23 mai 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Central, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Piotr Prisacari. A fost stabilită despăgubirea de asigurare în urma accidentului rutier produs la data de 22 ianuarie 2021, în sumă de 39 957 de lei, cu încasarea din contul SAR „Moldcargo” SA în beneficiul lui Piotr Prisacari a diferenței dintre suma despăgubirii de asigurare deja achitată și cea stabilită de instanță, în sumă de 4 691,19 de lei. S-a încasat din contul SAR „Moldcargo” SA în beneficiul lui Piotr Prisacari cheltuielile de judecată compuse din: taxa de stat achitată de reclamant proporțional părții admise din acțiune în sumă de 150 de lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 de lei. În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă (f. d. 174, 178-186, vol. I).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

13. La 03 iunie 2022, Piotr Prisacari, reprezentat de avocatul Nicolai Cornieț a declarat apel nemotivat (f. d. 177, vol. I) împotriva hotărârii din 23

mai 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Central, iar la 03 octombrie 2022, a prezentat apelul motivat, solicitând admiterea acestuia, modificarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral. Stabilirea despăgubirii de asigurare în urma accidentului rutier produs la data de 22 ianuarie 2021, în sumă de 78 677,16 de lei, cu încasarea din contul SAR „Moldcargo” SA în beneficiul lui Piotr Prisacari a diferenței dintre suma despăgubirii de asigurare deja achitate și suma despăgubirii de asigurare stabilită de instanță, ce constituie suma de 43 411,35 de lei; încasarea din contul SAR „Moldcargo” SA în beneficiul lui Piotr Prisacari a cheltuielilor de judecată compuse din: taxa de stat achitată de reclamant proporțional părții admise din acțiune în sumă de 1 302 de lei, pentru efectuarea expertizei în sumă de 1 500 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5 000 de lei (f. d. 195-199, vol. I).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

14. Prin decizia din 22 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Piotr Prisacari, reprezentat de avocatul Nicolai Cornieș și menținută hotărârea din 23 mai 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Central, (f. d. 225, 226-237, vol. I).

15. În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a considerat că, instanța de fond, corect a interpretat circumstanțele cauzei și just a aplicat normele de drept material și procedural, adoptând o soluție legală și întemeiată în acest sens de admitere parțială a acțiunii înaintate.

16. Instanța de apel a reținut că, instanța de fond a constatat cu certitudine că, la materialele cauzei se regăsește raportul de expertiză extrajudiciară nr.08/659 din 28 februarie 2022, efectuat la Biroul Individual de Expertiză Judiciară Maxim Ursu prezentat de către partea pârâtă, potrivit căruia prejudiciul material cauzat posesorului mijlocului de transport de model SKODA SUPERB cu n/î XXXXX în urma deteriorărilor primite la data accidentului rutier din 22 ianuarie 2021 constituie suma de 39 957 de lei (f. d. 137-141, vol. I).

17. Totodată, instanța de apel a reținut cu temeinicie faptul că, stabilirea valorii despăgubirii pentru avarierea autovehiculului trebuie să corespundă prevederilor art. 23 din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

18. Instanța de apel a constatat că, la data de 22 ianuarie 2021 pe traseul Bălți-Rîșcani, s-a produs un accident rutier cu implicarea automobilului de model „Mercedes Sprinter ” cu n/î XXXXX condus de către Iuri Onofrei și automobilul de model Skoda Superb cu n/î XXXXX condus de Piotr Prisacari, iar potrivit procesului – verbal cu privire la contravenție nr.MAI 05166843 din 22 ianuarie 2021, întocmit în privința lui Iuri Onofrei acesta a fost recunoscut vinovat de producerea accidentului rutier din data de 22 ianuarie 2021, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă de 24 u.c. ceea ce constituie 1 200 de lei, cu aplicarea a 6 puncte de penalizare (f. d. 11, vol. I). Totodată s-a constatat faptul că la data de 21 mai 2020 între SAR „Moldcargo” SA, în calitate de asigurător și Igor Gaina în calitate de asigurat, a fost încheiat contractul de asigurare obligatorie de răspundere civila pentru pagube produse de autovehicule, obiectul contractului fiind asigurarea pentru pagubele produse de autovehiculul marca Mercedes 313 CDI, n/î XXXXX (f. d. 49, vol. I), iar conducătorul auto Iuri Onofrei, deținea poliță de asigurare înregistrată la compania de asigurări SAR „Moldcargo”SA cu nr. 5813196 (f. d. 35, vol. I).

19. În urma depunerii cererii din 27 ianuarie 2021 de către Piotr Prisacari privind constatarea pagubei cu stabilirea și achitarea despăgubirii de asigurare, a fost întocmit procesul-verbal de constatare a pagubelor din 27 ianuarie 2021, care a fost semnat de către ambele părți implicate în accidentul rutier, inclusiv și inginerii-experti, nefiind înaintate careva obiecții (f. d.17, vol. I).

20. Potrivit raportului de evaluare a pagubei n.574/02A efectuat de „Expert Auto Plus”, în baza actului de examinare efectuat de către SAR „Moldcargo” SA cu nr.105/RCA din 27 ianuarie 2021 al automobilului marcă SKODA SUPERB cu n/î XXXXX, s-a stabilit valoarea pagubei cauzate în urma accidentului rutier în sumă totală de 35265,81 de lei, care a fost achitată reclamantului la data de 30 martie 2021, fapt confirmat prin ordinul nr.2308.

21. Sub acest aspect, instanța de apel a reținut cu certitudine faptul că, în procesul evaluării pagubei SRL „Expert Auto Plus” a calculat manopera conform prețurilor stabilite de 3 unitati de specialitate, iar piesele au fost utilizate cele rezultate din dezmembrări (foste în folosință) și piese licențiate.

22. La caz, reclamantul a invocat dezacordul cu suma pagubei de 35265,81 de lei stabilite prin raportul de evaluare a pagubei n.574/02A efectuat de „Expert Auto Plus” și achitate de către SAR „Moldcargo” SA, solicitînd

totodată constatarea suplimentară a pagubelor în cadrul procesului de reparație și anume felinarul din spate partea stîngă, care conform procesului-verbal de constatare a pagubelor adițional din 17 februarie 2021 felinar spate exterior pe aripă nu au fost depistate deteriorări (f. d. 54-55, vol. I).

23. În aceeași ordine de idei, reclamantul a prezentat contul de plată întocmit de către dealerul „DAAC Hearmes” SA din 02 februarie 2021 unde suma totală pentru reparația automobilului de model SKODA SUPERB cu n/î XXXXX constituie 56351 de lei, conform altui cont de plată emis de dealerul „DAAC-Hearmes” SA din 04 octombrie 2021, se atestă că valoarea pieselor și lucrărilor de reparație a automobilului de model SKODA SUPERB n/î XXXXX constituie suma de 72 271 de lei, iar potrivit raportului de evaluare a pagubei nr.08/01A efectuat de către „Expert Auto Plus” la actul de examinare din 03 ianuarie 2022 al automobilului prezentat de către reclamant, s-a constatat că valoarea totală a prejudiciului inclusiv TVA 20% constituie suma de 78 677,16 de lei, solicitînd în final stabilirea despăgubirii în urma avarierii mijlocului de transport în urma accidentului rutier din 22 ianuarie 2021 în sumă de 78 677,16 de lei, cu încasarea din contul pîrîtului a prejudiciului material în sumă de 43 411,35 de lei.

24. La fel, instanța de apel a reținut cu temeinicie că actele de constatare a defecțiunilor adică conturile de plată întocmite de către dealerul „DAAC-Hearmes” SA atît pe suma de 56 351 de lei, cît și pe suma de 78 677,16 de lei, nu denotă cert faptul că defecțiunile indicate în ele au fost cauzate mijlocului de transport anume în urma accidentului rutier produs la data de 22 ianuarie 2021, or, circumstanțele indicate urmează a fi în raport de cauzalitate cu producerea evenimentului asigurat.

25. În consecință, instanța de apel a constatat că prima instanță justificat a concluzionat faptul că înscrisurile respective nu pot fi reținute pentru probarea și argumentarea poziției reclamantului pe cazul dat.

26. Cît privește raportul de evaluare a pagubei nr.08/01A efectuat de către „Expert Auto Plus” la actul de examinare din 03 ianuarie 2022 al automobilului care a fost întocmit la cererea lui Piotr Prisacari, prin care s-a constatat că valoarea totală a prejudiciului inclusiv TVA 20% constituie suma de 78 677,16 de lei, instanța de apel le-a apreciat critic, or, la evaluarea pagubei expertul a indicat prețurile la piese conform sistemii informaționale de specialitate autorizat „Audatex” adică pentru piese noi, originale, fiind utilizată următoarea metodă de calcul $V_p + V_{mat} + V_{man} = \text{valoarea}$

prejudiciului, totodată, au fost indicate suplimentar piese deteriorate cum ar fi podea portbagaj, aripa spate, suport radar spate, suport fixare bară, deși la examinarea inițială din 27 ianuarie 2021 care a avut loc în prezenta lui Piotr Prisacari, aceste piese nu au fost constatate ca fiind deteriorate, or, acestea nu sunt deteriorări ascunse care nu puteau fi observate, prin urmare la evaluarea prejudiciului expertul a ținut cont și de aceste poziții care a dus la majorarea despăgubirii de asigurare.

27. Totodată, din analiza conturilor eliberate de dealerul SA „DAAC Hermes”, se atestă faptul că pozițiile suplimentare indicate mai sus în raportul de evaluare nr.08/01A perfectat de SRL „Expert Auto Plus” nu se regasesc în conturile respective, ceea ce încă odata demonstrează faptul că aceste probe prezentate de către reclamant nu reflectă situația reală, motiv din care nu pot fi reținute și puse la baza hotărârii de admitere integrală a acțiunii.

28. Or, în speță, instanța de apel a apreciat că instanța de fond a reținut relevante și aplicabile prevederile art.23 alin. (9) lit. b) a Legii nr.414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, potrivit cărora în procesul evaluării pagubei, atunci când este necesară înlocuirea părților componente și a pieselor, în cazul achitării despăgubirii prin virament în contul bancar al unității de specialitate, cuantumul despăgubirii de asigurare urmează a fi stabilit de asigurător ținând cont de următoarele: b) pentru autovehicule cu o vechime de exploatare de 4 ani și mai mult și/sau un parcurs mai mare de 100 000 km, costul reparației autovehiculului se stabilește pe baza documentelor emise de către unitatea de specialitate acceptată de părți. În acest caz, la reparația autovehiculului se vor utiliza părți componente și piese noi fabricate în bază de licență (piese after market) sau originale foste în folosință care corespund cerințelor tehnice și de securitate rutieră. În cazul când părțile componente și piesele noi fabricate în bază de licență sau cele originale foste în folosință nu sînt disponibile pe piața autohtonă, paguba real suportată pentru autovehicule se va determina conform prețului la părțile componente și piesele originale noi.

29. Totodată, potrivit informației eliberate de Agenda Servicii Publice, prima înregistrare a automobilului Skoda Superb, n/î XXXXX datează cu 11 aprilie 2017, iar dreptul de proprietate asupra automobilului a fost dobîndit de către Piotr Prisacari la data de 25 iulie 2020, fapt ce rezultă inclusiv din certificatul de înmatriculare eliberat pentru a/v Skoda Superb, ceea ce

confirmă faptul că la data producerii accidentului rutier din 22 ianuarie 2021, autovehiculul SKODA SUPERB cu n/î XXXXX avea deja 4 ani în exploatare.

30. Pentru a calcula vechimea de exploatare a automobilului în cazul dat, se aplică prevederile alin. (10) art. 23 din Legea sus menționată, care indică că în scopul prevăzut la alin. (9), la calcularea vechimii de exploatare a autovehiculului, atunci când aceasta nu constituie un număr întreg de ani, dacă din ultimul an s-a consumat o perioadă de pînă la 182 de zile, se ia în considerare numai numărul întreg de ani. Dacă din ultimul an s-a consumat o perioadă de peste 182 de zile, la calcularea vechimii de exploatare a autovehiculului, ultimul an se consideră drept an întreg.

31. Sub acest aspect, instanța de apel a reținut cu certitudine faptul că, vechimea de exploatare a automobilului nu trebuie confundată cu apariția dreptului de proprietate a ultimului proprietar, acestea fiind noțiuni distincte și cu efecte juridice diferite, în cazul din speță exploatarea automobilului a început la 11 aprilie 2017, adică din data exploatarei automobilului pînă la data accidentului rutier 22 ianuarie 2021, vechimea de exploatare a automobilului constituia 3 ani și 286 zile.

32. Prin urmare, din ultimul an s-a consumat o perioadă de peste 182 zile (mai exact 286 zile), motiv din care instanța de apel a ajuns la concluzia că termenul de exploatare a automobilului la data accidentului rutier constituia 4 ani.

33. Respectiv, în asemenea circumstanțe, despăgubirea de asigurare se stabilește conform prevederilor art.23 alin. (9) lit. b) al Legii nr.414/2006 – dacă automobilul se repară la unitatea de specialitate, fie conform dispozițiilor art. 23 alin. (11) al Legii nr.414/2006 - când despăgubirea se achită direct păgubitorului, însă, în ambele cazuri, despăgubirea de asigurare se calculează reieșind din prețul pieselor foste în folosință și/sau piese licențiate.

34. Or, potrivit prevederilor art. 23 alin. (11) din Legea nr.414/2006, indiferent de vechimea de exploatare a autovehiculului și parcursul acestuia, în cazul în care despăgubirea de asigurare se solicită în numerar sau prin virament în contul bancar al persoanei păgubite, cuantumul despăgubirii de asigurare se stabilește luînd în calcul prețurile medii practicate de minimum trei unități de specialitate acceptate de părți pentru manopera și pentru

materialele aferente reparației sau înlocuirii părților componente și pieselor avariate, precum și pentru părți componente și piese noi fabricate în bază de licență sau originale foste în folosință care corespund cerințelor tehnice și de securitate rutieră. În cazul când părțile componente și piesele noi fabricate în bază de licență sau cele originale foste în folosință nu sînt disponibile pe piața autohtonă, paguba real suportată pentru autovehicule se va determina ținînd cont de prevederile alin. (8).

35. Reieșind din faptul că despăgubirea de asigurare a fost solicitată de a fi achitată în numerar, metodologia de calcul este următoarea: utilizarea pieselor licențiate/dezmembrate, iar manopera - conform prețurilor medii a trei unități de specialitate, așa cum indică expres dispozițiile art. 23 alin. (11) din Lege.

36. Totodată, în cazul în care reclamantul pretindea că automobilul să fie reparat la o unitate de specialitate, obligatoriu, era necesar acordul companiei de asigurări în privința alegerii unității de specialitate, or, potrivit art. 23 alin. 4 din Lege, (4) costul reparației autovehiculului se stabilește pe baza documentelor eliberate de unitatea de specialitate acceptată de părți.

37. Instanța de fond justificat în opinia instanței de apel a reținut la caz și un alt aspect important, și anume faptul că SRL „Expert Auto Plus”, contrar prevederilor legale, în raportul de evaluare a pagubei nr.08/01A a indicat inclusiv 20 % TVA, or, reieșind din dispozițiile art. 23 alin. (11) din Legea nr. 414/2006, evaluatorul are rolul de a evalua paguba fără indicarea valorii TVA, care poate fi calculată doar în cazul în care automobilul era reparat la o unitate de specialitate care este plătitoare de TVA, iar în cazul speței automobilul nu a fost reparat, prin urmare, compensarea de către asigurător a valorii TVA este inacceptabilă.

38. Mai mult, instanța de fond justificat în opinia instanței de apel a dat o apreciere critică argumentului reclamantului precum că automobilul este pe garanție și urmează a fi reparat doar la dealerul SA „DAAC Hermes”, or, acest argument nu poate fi reținut de instanță pe motiv că obligația proprietarului automobilului de a repara autovehiculul nemijlocit la dealer, nu se resfrînge și asupra obligației asiguratorului, or, Legea nr.414/2006, fiind o lege specială, nu conține prevederi cu privire la garanția oferită de dealer pentru automobilul păgubitului. Respectiv, modalitatea de calcul a despăgubirii de asigurare nu este condiționată de existența certificatului de garanție emis de dealer.

39. În aceeași ordine de idei, în opinia instanței de apel instanța de fond a conchis just că despăgubirea de asigurare se stabilește reieșind din criteriile la care s-a făcut referire mai sus: vechimea autovehiculului, distanța parcursă și modalitatea de achitare a despăgubirii de asigurare.

40. În opinia instanța de apel, instanțe de fond a menționat și faptul că conturile eliberate de DAAC Hermes nu devin opozabile pentru SAR „Moldcargo” SA, deoarece dealerul repară automobilul exclusiv cu utilizarea pieselor originale noi (dealerul nu utilizează piese dezmembrate sau licențiate), pe când la caz, Legea obligă asiguratorul, prin prisma prevederilor art. 23 alin. (9) lit. b) sau alin. (11), după caz, să utilizeze piese licențiate/foste în folosință și manopera - fie de la unitatea de specialitate acceptată de ambele părți, fie conform prețurilor stabilite de cel puțin trei unități de specialitate, în cazul în care despăgubirea de achită în numerar.

41. Cu referire la raportul de expertiză extrajudiciară nr.08/659 din 28 februarie 2022 efectuat de Biroul individual de expertiză judiciară Maxim Ursu, prin care s-a constatat că prejudiciul material cauzat posesorului mijlocului de transport de model SKODA SUPERB cu n/î XXXXX în urma accidentului rutier din 22 ianuarie 2021 constituie suma de 39 957 de lei, în opinia instanței de apel, instanța de fond a reținut just că expertul individual a stabilit prețul pieselor de schimb necesare pentru recondiționarea automobilului, au fost identificate conform codului VIN și codului pieselor în original, astfel instanța atestă că expertul a folosit următoarea formulă matematică $U = U_1 \times P + U_2 \times VA$, astfel la baza acestei formule s-a stabilit că automobilul s-a aflat în exploatare 4 ani și avea parcursul de 97642 km, prin urmare valoarea numerică (cantitativă) a îmbătrânirii fizice a mijlocului de transport și a componentelor sale consumată în urma exploatării la momentul accidentului rutier constituia 31,2%, prin urmare, expertul a calculat conform formulei și anume coeficientul de uzură a automobilului conform parcursului $- 0,28 \times$ parcursul la data calculării $- 98 +$ coeficientul de uzură conform vârstei $- 0,95$ (procente per an) \times Vârsta la data calculată $- 4$ (ani).

42. În acest sens, expertul judiciar Maxim Ursu a calculat valoarea prejudiciului material reieșind din prețul pieselor originale noi cu deducerea uzurii (analogic pieselor dezmembrate), iar manopera conform prețurilor medii a unităților de reparație.

43. Prin urmare, instanțele de judecată au reținut că raportul de expertiză extrajudiciară nr.08/659 din 28 februarie 2022 întocmit de către expertul Maxim Ursu care are calitatea de expert judiciar de categoria superioară în domeniul expertizelor judiciare auto merceologice, auto tehnice, cu vechime în muncă de 17 ani, este unul veridic și corect, având la bază prevederile legale și formula de calcul care întruchipează realitățile vizate în speță, calculând prejudiciul material real cu exactitate, reieșind din perioada și intensificarea pieselor mijlocului de transport în timpul exploatarei.

44. În baza prevederilor art. 82, 90 lit. i), 94 alin. (1), 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a considerat întemeiată cerința cu privire la încasarea din contul SAR „Moldcargo” SA în beneficiul lui Piotr Prisacari a cheltuielilor de judecată, dintre care, cheltuieli pentru taxa de stat în sumă de 150 de lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 5 000 de lei, or, acestea sunt reale, fiind confirmate prin bonul de plată din 14 octombrie 2021 (f. d. 119, vol. I).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

45. La 07 iulie 2023, prin intermediul oficiului postal, Piotr Prisacari, a declarat recurs împotriva deciziei din 22 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată (f. d. 1-4, 5).

SOLICITAREA RECURENTULUI

46. În motivarea recursului, recurentul Piotr Prisacari a invocat prevederile art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă, care reglementează că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: c) a interpretat în mod eronat legea.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

47. Art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

48. Completul de judecată conchide că recurentul s-a conformat prevederilor art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă și a depus în termen recursul, or, copia deciziei motivate a fost notificat reprezentantul recurentului, avocatul Nicolai Cornieț, în mod electronic, la 10 mai 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 240, vol. I), și recurentul Piotr Prisacari, fapt ce se confirmă prin scrisoare de expediere (f. d. 240, vol. I), fiind recepționată la 17 mai 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție (f. d. 242, vol. I), iar cererea de recurs a fost depusă la 07 iulie 2023 (f. d. 1-4, 5, vol. II).

49. La 31 iulie 2023, în adresa părților a fost expedit copia recursului declarat de Piotr Prisacari, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data primirii corespondenței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 9, vol. II).

50. La 28 august 2023, SAR „Moldcargo” SA, reprezentată de avocatul Cristina Matcovschi a depus referință la recursul declarat de Piotr Prisacari, solicitând de a declara recursul inadmisibil (f. d. 11-21, vol. II).

51. Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, Iuri Onofrei nu a făcut uz de dreptul său procedural de a depune referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

52. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (în redacția până la 01 septembrie 2023):

„Cererea de recurs se consider inadmisibilă în cazul în care:a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432alin. (2), (3) și (4).”

53. Art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă (în redacția până la 01 septembrie 2023):

„(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consider că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la process căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

54. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă (în vigoare din 01 septembrie 2023):

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

55. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

56. Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

57. În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului declarat de Piotr Prisacari, împotriva deciziei din 22 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, va fi examinată în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare până la 01 septembrie 2023.

58. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2)-

(4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererii de recurs), enunțate la pct. 53 din prezenta încheiere.

59. Verificând motivele de casare, invocate în recursul declarat de Piotr Prisacari, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu cad sub incidența temeiurilor prevăzute la art. 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

60. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

61. Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

62. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de Piotr Prisacari, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

63. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului presupune nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

64. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de

admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

65. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a aprecia recursul declarat de Piotr Prisacari, ca fiind inadmisibil.

66. Ținând cont de cele expuse *supra*, în temeiul art. 431 alin. (1), (2), art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul declarat de Piotr Prisacari, împotriva deciziei din 22 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Oxana Parfeni

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu